

ORIENTERINGSSAK

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
24.11.2021

Sak:

Avdeling for komparativ medisin - status for ferdigstillelse og økonomisk oppgjør

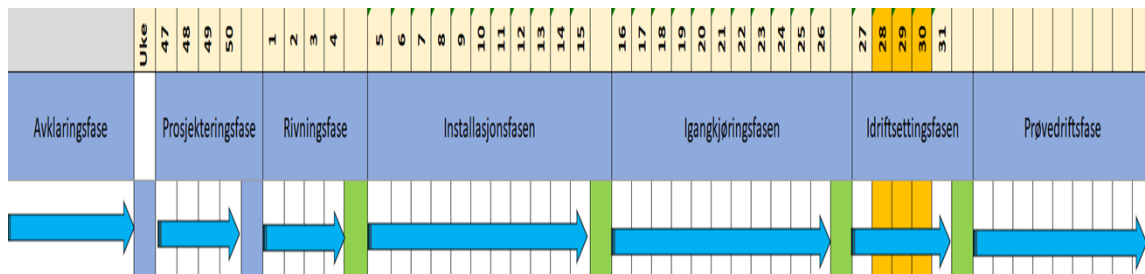
Universitetsstyret har ved flere tidligere anledninger fått orienteringer og fattet vedtak angående forsinkelser i bygging og stenging av fasilitetene for forskning ved Avdeling for komparativ medisin. I årsrapportene for 2019 og 2020 omtalte styret situasjonen ved AKM som «*den største enkeltstående utfordringen for forskning ved UiT*». I denne saken gis styret en oppdatering av den utvikling som har vært i saken siden etatsstyringsmøtet med Kunnskapsdepartementet 31.5.2021.

På etatsstyringsmøtet med Kunnskapsdepartementet 31.5 2021 tok universitetsledelsen og den øvrige delegasjonen fra universitetsstyret opp tre problemstillinger relatert til AKM (se vedlegg).

1. Statsbyggs ferdigstillelse av AKM II
2. Dekning av merkostnader
3. Ekstern gjennomgang av prosessen/prosjektet

1. Statsbyggs ferdigstillelse av AKM II

Etter gjenåpningen av AKM I høsten 2021 har universitetet hatt som sin fremste prioritet å få Statsbygg til å gjennomføre en nødvendig ombygging av AKM II. Statsbygg avsluttet opprinnelig byggearbeidene ved AKM II i 2018 og satte i gang såkalt prøvedrift samme år. Det viste seg imidlertid at anlegget var ført opp med betydelige mangler, som gjorde at man aldri oppnådde tilstrekkelig stabile verdier for fukt og temperatur til at det var forsvarlig å ta dyr inn i anlegget for oppstart av forskning. UiT motsatte seg derfor å overta anlegget og har krevd en ombygging slik at alle forskriftsmessige krav og relevante sikkerhetsmarginer blir ivaretatt. I 2020 aksepterte Statsbygg at en ombygging måtte finne sted, og i april 2021 ble UiT informert fra Kunnskapsdepartementet om at det er prosjektet (ikke UiT) som skal gjennomføre og dekke kostnadene til ombygging. Statsbygg har etter dette forelagt UiT skisser og planer for hvordan ombyggingen skal gjennomføres og har foretatt ROS-analyser som viser at sikkerhetsmarginer m.m. vil bli ivaretatt i det nye anlegget. Både i dialog med KD og Statsbygg har UiT uttrykt stor bekymring for fremdriften i ferdigstillelsen av AKM II. I et brev fra universitetsdirektøren datert 1.7.2021 ba UiT om en oppdatert forpliktende fremdriftsplan. UiT har etter dette hatt en dialog med Statsbygg om prosjekteringen av de ulike fasene i ombyggingen, og 12. november fikk UiT tilsendt en fremdriftsplan for prosjektet med følgende tidslinje:

I henhold til denne planen skal installasjonen av nytt anlegg være avsluttet i uke 15 i 2022. Deretter vil det, etter en periode med igangkjøring og testing, bli lagt opp til at overtagelse av drift kan skje i uke 28 – 30. Etter dette skal UiT gradvis kunne starte prøvedrift med inntak av dyr i anlegget og oppstart av forskningsaktiviteter. Statsbygg har samtidig tatt forbehold om risikofaktorer som kan føre til avvik fra tidsplanen. Den største usikkerheten er knyttet til leveringstiden for utstyr som er bestilt til anlegget. Covid 19 og situasjonen i verdensmarkedet kan, ifølge Statsbygg, føre til lengre leveransetid enn det som er forutsatt i tidsplanen.

16.11.2021 ble det avviklet et allmøte for de ansatte der Statsbygg presenterte fremdriftsplanen.

2. Dekning av merkostnader

Forsinkelsene i bygging av AKM 2 og stengingen av AKM 1 i store deler av byggeperioden har rammet svært mange forskere og studenter. Våren 2018 besluttet UT å opprette en ordning for dekning av forlengelser i stillinger og andre merkostnader direkte tilknyttet nedstengningen av avdelingen (primært leie av alternative arealer ved andre institusjoner). Ordningen var ment å være i den kort gjenstående bygningsperioden før lokalene i AKM 1 og 2 skulle åpnes for drift. Som følge av de mange forsinkelsene er det siden den gang påløpt betydelige merkostnader (i tillegg til profesjonelle og psykososiale aspekt som ikke kan angis økonomisk). UiT hadde i perioden 2018-2020 regnskapsført 48 mill. i slike kostnader og det vil påløpe ytterligere kostnader til og med 2025. Estimert merforbruk ved utgangen av 2024 er per i dag 138,7 mill. Kostnadene har så langt i hovedsak vært dekket gjennom overbudsjettering ved Det helsevitenskapelige fakultet.

UiT anser Statsbygg som hovedansvarlig for forsinkelsene i byggingen av AKM. Basert på dette er det også rimelig at Statsbygg/MH II-prosjektet bærer en vesentlig del av merkostnadene. UiT har gjort dette gjeldende ved en rekke anledninger, og etter dialog med KD høsten 2021 er det avklart at UiT vil fremme et spesifisert krav om at kostnadene defineres som en del av selve prosjektet MH2 og dekkes av dette (evt. gjennom en tilleggsbevilgning). UiT kan også be departementet om tillatelse til å omdisponere øremerkede midler som et tildelt UiT til andre formål, men som kan bidra til å dekke deler av kostnadene relatert til leie av lokaler og forlengelse av rekrutteringsstillinger. Dersom UiT ikke tildeles midler fra prosjektet eller gis tillatelse til slike omdisponeringer, må UiT i sin helhet dekke merkostnadene innenfor ordinær ramme. Som statlig aktør har UiT ingen mulighet til å stille Statsbygg rettslig ansvarlig i saken.

3. Ekstern gjennomgang av prosessen/prosjektet

De store belastningene for forsknings- og arbeidsmiljøet tilknyttet AKM og de betydelige merkostnadene staten har hatt i prosjektet, gjør at universitetsstyret og ledelsen ved UiT ved en rekke anledninger har bedt om at det foretas en ekstern gjennomgang av prosjektet, og at Statsbygg bidrar til at en slik gjennomgang kan skje. KD har i møter med UiT uttrykt forståelse for at en ekstern gjennomgang er ønskelig, men det er så langt ikke avklart om eller hvordan dette skal skje. Dersom det ikke tas initiativ fra overordnede myndigheter til en uavhengig

gjennomgang av saken, kan UiT vurdere å gjøre dette selv. UiT har tidligere initiert og gjennomført en uavhengig kartlegging av arbeidsmiljøet.

Dag Rune Olsen
rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksansvarlig: direktør Jørgen Fosslund

Vedlegg

1   Etatsstyringsmøte 2021 mellom KD og UiT - strategisk viktige saker og deltakerliste